

تاک

انواع بازی در کودکان ۵ تا ۷ سال

آر آره سیدمیرزایی‌جهتی

● پژوهش‌های روان‌شناسی و تربیتی نشان می‌دهد آغاز رشد خلاقیت و آفرینندگی در کودکان سن آمادگی و پیش‌دبستانی است. بازی یکی از اعمال روزمره کودک و کوششی است که به همه وجود او بستگی دارد. بازی بهترین شکل فعالیت طبیعی هر کودک محسوب می‌شود و مناسب‌ترین راه برای بروز و رشد استعداد او به شمار می‌رود. در جریان بازی نیروهای ذهنی و جسمی کودک، یعنی دقت، تخیل، نظم و ترتیب، چالاکي و... رشد می‌یابند و علاوه بر این، بازی راه کسب تجارب اجتماعی کودک است. کودک از راه بازی می‌تواند به استعدادها، توانایی‌ها، خواسته‌ها، ضعف‌ها و نکات مثبت و منفی خود پی ببرد و بنابراین با شناخت ویژگی‌های خود ساخت شخصیتش را تحکیم بخشد. بازی‌های مختلفی وجود دارد که کودک با درگیرشدن در همه آنها فرصت یادگیری در زندگی روزمره را می‌یابد. محققان حداقل شش نوع مختلف از بازی را شناسایی کرده‌اند: ۱- بازی‌های انفرادی یا مستقل؛ هنگامی است که کودک به تنهایی بازی می‌کند، او از بازی‌های انفرادی تمرکز را یاد می‌گیرد. او با خودش فکر می‌کند و با ایده‌های خلاقانه آشنا شده و به تنظیم احساسات خود می‌پردازد. همه این موارد، اهمیت زیادی برای یادگیری کودک دارد. بازی مستقل و انفرادی برای کودک امری مهم و طبیعی است.

۲- **موازی‌بازی یا بازی موازی**: شامل بازی در کنار یک کودک دیگر است اما نه واقعاً با چه‌ای دیگر. در این نوع بازی وقتی شما خوب نگاه کنید، متوجه می‌شوید با آنکه کودکان در حال بازی با اسباب‌بازی‌های خود هستند، هیچ‌گونه تعامل رسمی بین آنها وجود ندارد. این نوع بازی اغلب در کودکان ۲-۳ ساله بسیار رایج است. بازی موازی به کودکان مقررات بازی با هم‌سالان، مشاهده و مهارت‌اندوزی را می‌آموزد و راهی برای استقلال کودکان نیز هست.

۳- **بازی گروهی یا مشارکی**: یک نوع سازمان‌یافته‌تر از بازی است. در این بازی کودک به عنوان بخشی از یک گروه بزرگ‌تر است و در یک بازی جمعی ایفای نقش می‌کند. هدف از این بازی انجام یک پروژه در طول یک بازی است. در این بازی، برخی از کودکان نقش رهبر و برخی در نقش پیرو هستند.

۴- **بازی‌های مهارتی یا تسلطی**: این بازی زمانی رخ می‌دهد که کودک شروع به یادگیری چیز جدیدی می‌کند. در این نوع بازی، کودک با استفاده از آزمون و خطا بارها و بارها به تکرار مهارت‌های مشابه اقدام می‌کند تا به تسلط در آن مهارت دست یابد؛ مانند پرتاب یک توپ، دوچرخه‌سواری، شنا و...

۵- **بازی‌های حسی- حرکتی**: بازی‌های حسی- حرکتی زمانی رخ می‌دهد که کودکان از پنج حواس خود و مهارت‌های حرکتی استفاده می‌کنند. این بازی‌ها مستلزم به‌کارگیری عضلات و هماهنگی حواس و عضلات است. مانند تفرق‌بازی، بازی با شن و ماسه، گل‌بازی، آب‌بازی یا بازی با خاک رس. ۶- **بازی‌های پرانرژی و جست‌وخیزکردن**: این نوع بازی‌ها معمولاً همراه با فعالیت‌های شدید و پرانرژی است. این نوع بازی معمولاً قوانین خاصی ندارد و معمولاً همراه با فعالیت جسمانی زیاد و سرعت بالاست؛ مانند کشتی‌گرفتن و دویدن. این بازی‌ها اغلب با حضور یک هم‌بازی انجام می‌شود، مانند کشتی با پدر.

✦ **پژوهشگر مؤسسه مطالعات کودکی مدرس**

تخته سفید

گفت‌وگو با جعفر ابراهیمی

پیامد بازار در مدرسه: طرد از تحصیل

محرومند. با توجه به افزایش کودکان کار و زباله‌گرد اگر کودکانی را که هرگز به مدرسه راه نیافته‌اند و کودگانی که فاقد اوراق هویتی هستند، با تعداد کودکان طردشده آمار رسمی جمع کنیم، قطعاً آمار بالاتر از سه میلیون نفر خواهد شد.

❗ **کودکان در مناطق حاشیه‌ای با چه مشکلات آموزشی‌ای روبه‌رو هستند؟**

افراد ساکن در مناطق حاشیه‌ای از نظر اقتصادی ناب‌خوردارند. بخشی از این افراد مهاجران داخلی‌اند؛ مثلاً از استان‌هایی مانند آذربایجان، لرستان، کردستان و کرمانشاه مهاجرت کرده‌اند و باعث گسترش حاشیه و اسکان‌های غیررسمی در ۲۰ سال اخیر در اقمار تهران شده‌اند. مهاجرت به حاشیه شهرهای بزرگ، ریشه در فقر، بی‌کاری و مشکلات زیست‌محیطی مانند کمبود آب دارد. بخش دیگری از حاشیه‌نشینان، افرادی هستند که از افغانستان یا پاکستان به دلیل جنگ و ناامنی مهاجرت کرده‌اند. در مدارس حاشیه وقتی صحبت از پرداخت شهریه می‌شود، والدین می‌گویند توانایی آن را ندارند. بحث بر سر ناتوانی در پرداخت ۵۰ هزار تومان است. وقتی تورم به مردم فشار می‌آورد، قاعدتاً اولین چیزی که از سبد خاناور کنار می‌رود، هزینه آموزشی است و دختران بیشترین محرومیت را دارند. کودکان حاشیه مجبورند در کنار مدرسه‌رفتن، یک نوبت کار کنند، یا اصلاً قید مدرسه را بزنند. ضمن اینکه کیفیت آموزش هم در این محیط‌ها پایین است.

وقتی دانش‌آموز مشکل اقتصادی دارد، محیط مناسب مدرسه، شوق یادگیری یا دیدن دوستان می‌تواند انگیزه‌ای شود که او به مدرسه بیاید، اما مدارس کیفیت ندارند. کودکان در حاشیه، با مسائلی مانند اعتیاد، خشونت و گروه‌های تبهکاری هم ممکن است روبه‌رو باشند. وقتی شما آموزش‌وپرورش پویا و مشارکتی ندارید که دانش‌آموز را رصد کند و فقط در صورت غیبت دانش‌آموزان از نمره انضباط آنان کم می‌کند، نتیجه همین می‌شود. حتی اگر مدیر ما معلمی از سر دلسوزی علت این غیبت را جویا شود و بفهمد دانش‌آموز به علت زندانی‌بودن پدرش باید کار کند، چه کاری می‌تواند انجام دهد؟ از سویی دولت هم در اقدامی غیرحرفه‌ای و ضدتربیتی، مشاوره‌های دوره متوسطه دوم را حذف کرده است. من درباره وضعیت دانش‌آموزان پسر صحبت می‌کنم؛ یک نوجوان ۱۶،۱۵ ساله که بلوغ را در محیطی آسیب‌زا گذرانده، با اعتیاد و فقر درگیر است و رها شده، می‌تواند به هرکسی تبدیل شود. به همین دلیل است که نسبتی مشخص میان ورودی زندان‌ها و ترک‌تحصیل‌کردن وجود دارد.

❗ **پس شما معتقدید که مسئله بیشتر ابعاد اقتصادی دارد تا فرهنگی؟**

متأسفانه مسئولان می‌کوشند تا بگویند مسئله اقتصادی نیست، بلکه فرهنگی است. انکار اگر بگویند فرهنگی است، پس می‌شود آن را به گردن رسم‌ورسومات انداخت و از وظایف شانه خالی کرد. نمی‌خواهم بگویم فرهنگ نقش ندارد. شاید ترک تحصیل دختران، در مواردی ریشه فرهنگی داشته باشد، مانند سن پایین ازدواج. اما در بسیاری از موارد همین مسئله به‌ظاهر فرهنگی، ریشه اقتصادی دارد. در بسیاری از موارد، دختران بزرگ‌شده در بستر فرهنگی سنتی، همین که از نظر اقتصادی حمایت شده‌اند، ادامه تحصیل داده و تن به ازدواج در کودکی نداده‌اند. وقتی امکانات آموزشی و کیفیت آموزشی مناسب در دسترس نیست و برای همین آموزش بی‌کیفیت، پول هم باید پرداخت شود، دختران بیش از پسران خانه‌نشین می‌شوند و چنانچه دختر در خانواده‌ای سنتی باشد، به اولین خواستگار جواب مثبت می‌دهد.

یادبود

به مناسبت چهلمین روز درگذشت حسین علیمردی

● حسین علیمردی، متولد سال ۱۳۲۴، فارغ‌التحصیل دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه علامه طباطبایی، دبیر سابق کانون خبریه این دانشگاه و دانشجوی کارشناسی ارشد رشته حسابداری دانشگاه تهران بود که همسر و فرزند خردسال خود را با فقدان خود عزادار کرد.

این جوان جهادگر، سمن دانشجویی «دست یاری به دشتیاری» را در سال ۱۳۹۶ تأسیس کرد و قصد داشت با کمک خیران، ۳۴۰ مدرسه برای ۳۰ هزار دانش‌آموز دشتیاری، یکی از مناطق محروم سیستان و بلوچستان بسازد، اما بر اثر سانحه تصادف حین فعالیت جهادی از دنیا رفت.

علیمردی در سال ۱۳۹۳ با منطقه دشتیاری در صدکیلومتری چابهار آشنا شده بود و از همان سال، شروع به فعالیت در این منطقه کرد. وی تاکنون سه مدرسه در منطقه دشتیاری ساخته است و قرارداد ساخت ۲۳ مدرسه دیگر را منعقد کرده؛ از این تعداد ۱۳ مدرسه با ۸۳ کلاس درس با مشارکت سازمان منطقه آزاد و خیران در دست اجراست.

استاندار سیستان و بلوچستان به مناسبت درگذشت این جوان خیر گفته بود: حسین علیمردی یکی از دانشجویان دانشگاه علامه طباطبایی تهران و مدیرعامل مؤسسه «دست یاری به دشتیاری» شهید خدمت، جهادگر آسمانی و توسعه آموزشی است که توانست نگاه‌های ملی را برای راهیانی از محرومیت این منطقه جلب کند. احمدعلی موهبتی در مراسم یادواره جهادگر آسمانی شهید علیمردی گفت: این بزرگوار کاری کرد که توجه مسئولان مرکز کشور را به مناطق محرومی نظیر دشتیاری چابهار جلب شد و منشأ خیر و برکت بود. این شخص انسانی بزرگ و الگویی برای همدلی و هم‌افزایی است و توانست کار جهادی را با ساخت مدارس در یاد مردم زنده کند.

رئیس شورای تأمین سیستان و بلوچستان گفت: علیمردی شرایط مالی بالایی نداشت و علی‌رغم مشکلات که کمک مردم این منطقه محروم شتافت و در همین منطقه آسمانی شد و یادش تا ابد زنده خواهد ماند.

استاندار سیستان و بلوچستان از مشارکت منطقه آزاد چابهار برای ساخت مدارس و کمک به این جوان سرفکرده قدردانی کرد و افزود: بسیاری از پروژه‌های آموزشی به‌زودی تکمیل و بهره‌برداری می‌شوند.

موهبتی گفت: داغ از دست‌دادن جوانی نظیر علیمردی در ۲۴ سالگی برای خانواده‌ای که پیش از این در انگلستان زندگی می‌کرده، خیلی سخت است.

❗ وضعیت سلامت بهداشتی و روانی این کودکان چگونه است؟

باید فراتر از یک مشاور، روی این کودکان کار اجتماعی صورت گیرد؛ روان‌شناس یا مددکار اجتماعی مسائل آنان را حل کند. در «باغستان» شهریار، محل تدریس، برخی کودکان صبحانه نمی‌خورند. ممکن است شما وارد مدرسه شوید و ببینید بعضی دانش‌آموزان از بوفه مدرسه خرید می‌کنند، اما آنان همه دانش‌آموزان نیستند. آیا شما می‌توانید مسئله آموزش را از مسئله سلامت جدا کنید؟ دانش‌آموزی که سو تغذیه دارد، چگونه می‌تواند رشد کند یا آموزش ببیند؟ وقتی از آموزش باکیفیت سخن می‌گوییم، این آموزش باید در دسترس همه باشد و برای آن بخش از جامعه هم که زیر خط فقر هستند، امکانات ویژه تخصیص داده شود. بهداشت و سلامت بخش مهمی در این زمینه است. باید مشاور، روان‌کاوی مددکار، دانش‌آموز را تا وضعیتش در خانه پیگیری کند و ببیند چه مشکلاتی دارد.

❗ برآوردتان از آینده این کودکان چیست؟

تا زمانی که دولت به آموزش‌وپرورش به شکل یک نگاه اقتصادی زیان‌ده نگاه می‌کند و در مدرسه قواعد بازار حاکم است، روند رو به انحطاط است و چشم‌انداز تیره‌وار خواهد ماند. برخی از سمن‌ها کارهای مثبتی برای سوادآموزی و توانمندسازی کودکان انجام می‌دهند، اما خوبی این کارها مثل رنگین‌کمان، گرچه زیباست، ولی لحظه‌ای است. با فرض اینکه سمن‌ها مستقل و به دنبال منافع عالی کودکان باشند، باز هم حل این مشکلات در تون سمن‌ها نیست، ما درباره چند میلیون کودک مطرود از تحصیل سخن می‌گوییم. آیا سمنی که گردش مالی آن صد میلیون تومان است، می‌تواند برای همه آن چندمیلیون کاری انجام دهد؟ اینها وظیفه دولت است و درست نیست سمن‌ها متولی آن شوند. دولت در اینجا از سمن‌ها سو‌استفاده می‌کند تا ناتوانی خود را لایوشانی کند.

❗ **کارکرد سمن‌ها را در بهبود شرایط کودکان بازمانده از تحصیل چگونه ارزیابی می‌کنید؟**

یک نقد کلی به سمن‌های فعال در این حوزه وجود دارد که نسبت خود را با مدرسه به درستی مشخص نکرده‌اند؛ مثلاً می‌بینیم سمن‌ها به درستی به خشونت علیه کودکان در مدرسه اعتراض دارند، ولی باید به اصل سیاست‌هایی که کودکان را تبدیل به «کودک کار» کرده است، اعتراض کنند. این گروه‌ها مدرسه است. فعالان زنان، فعالان معلمان و فعالان کارگری که به دنبال حق خود هستند، باید به سیاست‌های کلان که آموزش عادلانه را رایگان را ممکن می‌کنند، توجه کنند. با توجه به نرخ تورم، امروز می‌گویند هزینه برای یک زندانی ۱۵ برابر یک دانش‌آموز است. این نشان می‌دهد که دولت علاقه‌ای به حل ریشه‌ای مشکل ندارد. در سال‌های اخیر ما معلمان فراتر از خواسته‌های معیشتی به دنبال تحقق عدالت آموزشی بودیم. در همین راستا جامعه مدنی هم باید در برابر سیاست‌های پولی‌شدن آموزش حساسیت نشان دهد.

❗ دولت در مقابل سمن‌ها چه کارهای مثبت و منفی‌ای انجام می‌دهد؟

سمن‌های مستقل نه‌تنها مورد حمایت دولت قرار نمی‌گیرند، بلکه با کارشنکی آن روبه‌رو هستند؛ برای مثال بخشی از اموالی که در کنترل دولت است، باید برای استفاده مردم باشد. مدارس، بعدازظهرها خالی هستند و می‌شود برای توانمندسازی زنان و کودکان از این فضا استفاده کرد؛ آیا دولت حاضر است این فضا را در اختیار سمن‌ها قرار دهد؟ حیاط مدارس به‌عنوان پارکینگ بازارچه‌ها اجاره داده می‌شود!

❗ **نظام آموزشی از انجام چه کارهایی در زمینه تسهیل آموزش سر باز می‌زند؟**

سیاست کلانی که پیرامون خصوصی‌سازی و با اسم رمز مشارکت مردمی! اجرا می‌شود، باید تعطیل شود. سازمان مشارکت‌های مردمی و مدارس غیرانتفاعی جایی است که در آن، مافیای آموزش و کسانی که به دنبال درآمدزایی از آموزش هستند، زدوبند می‌کنند و به سود اقلیتی ثروتمند و به ضرر اکثریتی غیربرخوردار تمام می‌شود. اصل ۳۰ قانون اساسی بر آموزش رایگان تصریح کرده است و تبصره‌ای هم ندارد. اما اشکال مختلفی از پولی‌سازی آموزش مانند مدارس هیئت‌امانی یا تیزهوشان با مدارس نمونه وجود دارند تا این اصل را دور بزنند. این تقسیم‌بندی باید برادشته شود.

❗ رایگان‌بودن آموزش، بخش عمده‌ای از مشکلات را حل می‌کند؟

فقط رایگان‌بودن آموزش مدنظر نیست. می‌توانم بگویم که ما الان آموزش دولتی رایگان نداریم. در مدرسه، چه ۵۰ هزار تومان بگیرند، چه یک میلیون تومان، چه ۱۰ میلیون تومان، این دیگر آموزش پولی است. ما وقتی صحبت از آموزش رایگان می‌کنیم، پشت‌پندش یک قید باکیفیت و عادلانه هم می‌گذاریم. هیچ کودکی به اشکال مختلف؛ چه در قالب «کلاس فوق برنامه»، چه «کمک به مدرسه»، اساساً برای آموزش نباید پول بپردازد.

سودوکو سخت ۲۵۷۷

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۲۵۷۷

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

حل سودوکو سخت

۲	۸	۷	۶	۳	۵	۴	۱	۹
۳	۵	۱	۴	۸	۷	۶	۲	۹
۱	۹	۴	۱	۷	۳	۵	۲	۸
۶	۲	۵	۹	۴	۸	۱	۷	۳
۷	۱	۸	۵	۳	۶	۲	۹	۴
۸	۳	۹	۷	۱	۶	۵	۲	۸
۵	۷	۳	۸	۶	۲	۹	۴	۱
۱	۶	۲	۵	۹	۴	۸	۳	۷
۸	۹	۳	۷	۱	۲	۵	۶	۴

حل سودوکو ۲۵۷۶

۸	۹	۵	۱	۳	۷	۲	۶	۴
۷	۳	۶	۴	۵	۲	۸	۱	۹
۱	۴	۳	۸	۶	۹	۳	۷	۵
۴	۱	۷	۳	۲	۵	۹	۸	۶
۳	۲	۸	۶	۹	۱	۵	۴	۷
۶	۵	۱	۷	۴	۸	۱	۳	۲
۲	۷	۳	۸	۵	۶	۴	۹	۱
۹	۸	۱	۲	۷	۴	۶	۵	۳
۵	۶	۴	۹	۱	۳	۷	۲	۸

جدول ۳۵۸۰

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	ش	ف	ق	م	ن	ج	ب	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا
۲	ا	خ	ل	ا	م	ا	و	ا	و	ا	و	ا	و	ا
۳	ا	ک	ی	ا	م	ا	و	ا	و	ا	و	ا	و	ا
۴	س	ر	ز	م	خ	ت	ا	ج	س	ا	س	ا	س	ا
۵	ی	و	ر	ت	س	ف	ا	ر	ا	ر	ا	ر	ا	ر
۶	ر	م	د	س	ر	ف	م	ی	م	ی	م	ی	م	ی
۷	ن	و	ر	د	ب	ی	ر	ا	د	ا	د	ا	د	ا
۸	ج	ه	د	م	ع	ا	و	ن	ا	ع	ا	و	ن	ا
۹	ل	م	ا	ن	ف	ا	ب	ل	م	ا	ن	ف	ا	ب
۱۰	ا	د	ر	ن	ا	ل	ی	ب	ز	ن	ا	ل	ی	ب
۱۱	ک	ج	ا	و	ف	ب	ن	ش	ا	ن	ش	ا	ن	ش
۱۲	ن	ز	د	ی	ک	ی	ت	ک	ر	ر	ر	ر	ر	ر
۱۳	ر	و	ی	ا	ن	ا	م	ا	د	ا	م	ا	د	ا
۱۴	ط	ب	ک	ا	ن	ا	د	ا	م	د	ا	م	د	ا
۱۵	ب	ی	ض	ا	د	ل	م	د	ه	د	ه	د	ه	د

اسلامی ۹- پایتخت تبت- پرنده‌ای وحشی- آفریدن

۱۰- حرف دهن‌کجی- بی‌پندوبار- فال نیک

۱۱- پول‌دار- خرامنده- آبگیر ۱۲- اره درودگری-

ظرفی برای پذیرایی- نام چشمه‌ای در بهشت

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱														
۲														
۳														
۴														
۵														
۶														
۷														
۸														
۹														
۱۰														
۱۱														
۱۲														
۱۳														
۱۴														
۱۵														

جدول ۳۵۸۱ ■ طراح: ییزن گورانی

افقی:

۱- معلم ارسطو- سبک‌ترین فلز ۲- مذکر- آتری خوراکي با بدن دراز و کشیده- هر چیز سبک‌وزن ۳- سرشماری- دل از فرزندداشتن بریده است ۴- فقر و تنگدستی ۵- از روی قاعده و قانون- بریده و قطع‌شده- حیوان وحشی ۶- مجموعه داستانی نوشته منیرو روانی‌بور- آتیر خطر- کیسه وسایل خايطی ۷- طرح و الگو- غذای مغز- باغ گل ۸- حرف انتخاب- پی‌درپی‌بودن- گاز بالابرنده ۹- بلان ۱۰- بخشنده- روستای کوچک- جنبش سیاسی ۱۱- جاویدان- مدخل- رنج بی‌پایان! ۱۲- آبنومان- آن‌گونه- همنشین برهمن ۱۳- جایز- نویسنده کتاب معروف مسخ- قطع عملیات جنگی ۱۴- مخفف اگر- سالن میهمانی- از تداول افتاده ۱۵- همنشین و هم‌صحبت- آخرین- مخفی ۱۶- آسان- دانش بررسی روش دست‌یابی به معرفت- سخن صریح ۱۷- مترجم- شهری صنعتی در مازندران.

عمودی:

۱- ضمیر متکلم وحده- خنده‌آور- بخواست ۲- بالاترین مقام اداری در شهرستان- دریاچه طبیعی شهرستان سوادکوه ۳- نیک‌نژاد- انجمن بین‌المللی حمل‌ونقل هوایی- نیک‌وکار ۴- فردای دیروز- از اوراق بهادار- از پسران فریدون ۵- از حروف الفبا- نامواره- پایتخت سنگال ۶- جلادهنده کفش- طرفدار اصلاحات اساسی در جامعه- ضمیر جمع ۷- روکار ساختمان- دلیل‌ها- معادل فارسی کروموزوم ۸- مجموعه شعری سروده مصطفی علی‌پور، شاعر انقلاب